

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-1/17/1000

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	14.06.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	05.05.2017
Teabevaldaja	Märjamaa Vallavalitsus address: Tehnika 11, 78304 Märjamaa e-posti address: marjamaa@marjamaa.ee
Vaide esitaja	Eraisik I address: XXXXXXXX XXXX, XXXXXXXX XXXX, Märjamaa vald e-posti address: xxx.xxxxxxxx@gmail.com
Vaide esitaja esindaja	Eraisik II Volitatud esindaja xxx.xxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 4 haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
vaadata uuesti läbi vaide esitaja teabenõue pöördumisele alla kirjutanud isikute nimede väljastamiseks ning kaaluda, kas konkreetsel juhul kaalub vaide esitaja õigus saada teavet üles pöördumisele alla kirjutajate nimede väljastamine riivab isikute eraelu puutumatus, siis põhjendada täiendavalt, milles seisneb isikute nimede avalikustamisel nende eraelu oluline kahjustamine.
- 3) jätta vaie rahuldamata pöördumise vastuskirja nr 14-1.6/1046-1 väljastamiseks, kuna vaide esitaja ei ole seda teabenõude korras küsinud;
- 4) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale;
- 5) määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 29. juuni 2017.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 3) rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt on Märjamaa Vallavalitsusele esitatud laimava sisuga kiri.
2. Vaide esitaja on korduvalt nõudnud kirja kirjutajate nimede avalikustamist, kuid vallavalitsus on keeldunud nimede väljastamisest põhjusel, et nimedele on kehtestatud piirang eraelu kaitseks

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt on Märjamaa Vallavalitsusele esitatud laimava sisuga kiri (pöördumine, mille autorite nimede teatavakstegemist on Erasik I korduvalt nõudnud. Vald keeldub erinevatel põhjustel allakirjutanut nimesid teatavaks tegemast. Vaide esitaja palub abi kirja autorite nimede saamisel, et saaks oma au ja väärikut kaitsta.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspeksioonil kohustada Märjamaa Vallavalitsust vaide esitajale teatavaks tegema vallavalitsuse saadetud kirja (pöördumise) autorite nimed. Samuti palub vaide esitaja kohustada Märjamaa Vallavalitsust talle teatavaks tegema pöördumise vastuskirja 14.1.6/1046-1 (25.04.2017).

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Märjamaa Vallavalitsuse selgituste kohaselt sulges vallavalitsus kolmandate isikute andmed sooviga kaitsta nende eraelu puutumatust. Teabe asutusesiseseks tunnistamisel arvestasime, et tegemist on ühe asutuse töötajaskonnaga seotud siseprobleemidega, mille avalikustamisel võivad tekkida lisapinged ning konfliktsituatsioonid. Lisaks võib sellise info avalikustamine

(arvestades kogukonna väiksust) tuua kaasa kõigile pöördumises puudutatud isikutele, nii emotsionaalseid kui ka psüühilisi üleelamisi.

Märjamaa Valla Raamatukogus on seisuga 01.juuni 2017 tööl 16 töötajat, neist 9 töötajat töötab Märjamaa alevi raamatukogus (keskraamatukogu) ja 7 töötajat töötavad Märjamaa Valla Raamatukogu struktuuriüksustesse kuuluvates haruraamatukogudes.

Eraisik I ei ole üheski teabenõudes esitanud soovi, saada pöördumise vastuskirja, mis on registreeritud 25.04.2017 nr 14-1.6/1046-1.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Pöördumisele alla kirjutanud isikute nimedele piirangu seadmine

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 3 lg-st 2 tulenevalt saab avalikule teabe juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

AvTS § 35 lg 1 p 12 kohustab teabevaldajat kehtestama juurdepääsu isikuandemetele, kui nende avalikuks tulek võib oluliselt kahjustada isikute eraelu puutumatumust.

Antud juhul on tegemist olukorraga, kus kollektiivi liikmed on esitanud oma arvamuse ja seisukohad töökollektiivi siseprobleemide kohta, andes hinnangu ka vaide esitaja käitumisele. Nimetatud pöördumine on edastatud vallavalitsusele, kes on kehtestanud dokumendile juurdepääsupiirangu kirja autorite eraelu kaitseks ning samuti ka vaide esitajat puudutava teabe kaitseks. Isikuandmete kaitse seaduse § 19 lõikest 2 tulenevalt on isikul õigus saada enda kohta käivaid andmeid, kuid mitte teiste isikute andmeid. Vaide esitajale on teda puudutav teave edastatud.

Kui üldjuhul ei ole isiku nime puhul tegemist piiranguga andmetega, siis koos muu informatsiooniga võib teatud juhtudel ka isiku nime avalikustamine rikkuda isiku eraelu puutumatumust. Nõustun Märjamaa Vallavalitsusega selles, et pöördumisele alla kirjutanud isikute nimede avalikustamine vaide esitajale võib kaasa tuua täiendava töölase konflikti ning pöördumise esitajatele emotsionaalseid üleelamisi. Ka võib pöördujate nimede avalikustamine tuua kaasa olukorra, kus isikud ei julge enam probleemsetest olukordadest vallavalitsust teavitada, teades et nende nimed saavad teada isikud, kelle tegevuse suhtes kaebus/pöördumine esitati, mis võib tuua neile kaasa ebameeldivusi. Kuna konkreetsel juhul puudutab pöördumine siiski isikute töölaseid suhteid, mitte eraelu, siis tuleb vallal täiendavalt hinnata pöördumisele alla kirjutanud isikute eraelu riivet ja selle olulisust.

AvTS § 14 lg 2 sätestab, et kui isik taotleb juurdepääsupiiranguga isikuandmeid kolmandate isikute kohta, teatab ta teabevaldajale juurdepääsu aluse ja eesmärgi.

Vaide esitaja on teavitanud vallavalitsust, et soovib pöördumisele allkirjastanud isikute nimesid oma au ja väärrikuse kaitseks. Samas ei ole vaide esitaja ei teabenõudes vallale ega ka vaites inspeksioonile selgitanud, milles tema au ja väärrikuse riive seisneb ning miks on selleks vaja pöördumisele allkirjastanud isikute nimesid, kui vald on vaide esitajat teavitanud, et tegemist oli kollektiivse pöördumisega, millel on 13 allkirja.

Küsitav on ka au ja väärrikuse riive olemasolu, kui pöördumine on edastatud ainult vallavalitsusele, kes on dokumendile kehtestanud juurdepääsupiirangu ning sellele teabele ei ole kolmandatel isikutel juurdepääsu. Kohtupraktika kohaselt on au ja väärrikuse teotamise korral tegemist olukorraga kus isikust luuakse avalikkusele negatiivne kuvand, mis ei vasta

tõele. Antud juhul kõnealust pöördumist avalikkusele avalikustatud ei ole. Ka Põhiseaduse kommenteeritud väljaande § 17 kommentaaride kohaselt on au ja hea nime kaitse teotamise oluliseks tunnuseks ründe pahatahtlik taotluslik iseloom ning häbistav ja alandav viis. Seetõttu jääb normi kaitse alt välja objektiivne heas usus tehtud kriitika, sh ka siis, kui selles on kasutatud teravakeelelist sõnastust.

Kui vaide esitaja soovib vallale edastada oma seisukoha edastatud pöördumise osas, siis see võimalus on tal olemas, kuna vallavalitsus on edastanud vaide esitajale kirja sisu osas, mis teda puudutab. Juhul, kui vallavalitsus või tööandja on edastatud pöördumise alusel teinud vaide esitaja suhtes negatiivse otsuse, siis on võimalik seda vaidlustada seaduses sätestatud korras.

Kuna antud juhul puudutab vaide esimeks olev pöördumine isikute töölaseid suhteid, mitte eraelulist teavet, siis tuleb vallavalitsusel täiendavalt hinnata, milles seisneb pöördumisele alla kirjutanud isikute nimede avalikustamisel nende eraelu oluline kahjustamine. Samuti tuleb vallavalitsusel välja selgitada, milles vaide esitaja arvates tema au ja väärkuse riive seisneb ning miks on selleks vaja pöördumisele alla kirjutanud isikute nimesid. Seega tuleb vallavalitsusel teabenõue uuesti läbi vaadata ning kaaluda, kas konkreetsel juhul kaalub vaide esitaja õigus saada teavet üles pöördumisele alla kirjutanud isikute eraelu puutumatus. Juhul kui vallavalitsus leiab, et pöördumisele alla kirjutajate nimede väljastamine riivab nende eraelu puutumatus, siis põhjendada täiendavalt, milles seisneb isikute nimede avalikustamisel nende eraelu oluline kahjustamine, kui pöördumine sisaldab ainult tööalast teavet.

Pöördumisele vastuskirja väljastamise nõue

Vaide esitaja on oma vaites palunud Andmekaitse Inspektsiooni kohustada Märjamaa Vallavalitsust talle teatavaks tegema pöördumise vastuskiri nr 14-1.6/1046-1 (25.04.2017).

AvTS § 46 sätestab, et isik, kelle AvTS-s sätestatud õigusi on rikutud võib esitada järelevalveorganile vaide. Rikkumisega on tegemist juhul, kui teabevaldaja on teabenõude täitmisest ebaseaduslikult keeldunud või on jätnud teabenõudele vastamata. Vaide esitaja ega Märjamaa Vallavalitsuse edastatud dokumentidest ei nähtu, et vaide esitaja oleks vallavalitsusele esitanud teabenõude pöördumise vastuskirja saamiseks (dokument 14-1.6/1046-1).

Kuna vaide esitaja ei ole teabenõuet eeltoodud dokumendi saamiseks esitanud, siis pole vallavalitsusel olnud võimalik ka sellist teabenõuet täita. Seega pole vallavalitsus rikkunud ka vaide esitaja õigusi ning vaide esitajal puudud eelnimetatud dokumendi nõudes vaideõigus.

Täiendavalt selgitan, et vaidemenetluse raames saab nõuda ainult sellise teabe väljastamist, mida eelnevalt on teabevaldajalt juba küsitud. Järelevalveorgani kaudu ei saa nõuda nende dokumentide väljastamist, mida eelnevalt ei ole teabevaldajalt küsitud. Tulenevalt eelnevast jätan nõude dokumendi nr 14-1.6/1046-1 väljastamise nõudes rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel